

DEN TÆNKENDE STORBY

KOMMUNEPLANSTRATEGI 2007

INDHOLD

5

FORORD

6

DEN
TÆNKENDE
STORBY

8

Tænk grønt
**DEN
BÆREDYGTIGE BY**

12

Tænk mangfoldigt
**BYEN
FOR ALLE**

16

Tænk blåt
**BYEN
NED TIL VANDET**

20

Tænk nyt
**DEN
DYNAMISKE BY**

24

KOMMUNEPLAN 2009

26

KOMMUNEPLAN-
STRATEGIEN - KVARTER
FOR KVARTER

FORORD

København er en by i rivende udvikling. Byen vokser og bliver stadig mere dynamisk og mangfoldig. Den store udfordring i de kommende år er at håndtere denne vækst med omtanke og indsigt. Vi skal skabe en by, der ikke bare er større og står stærkere internationalt, men som også er mere bæredygtig, mere sammenhængende og meget bedre at bo og arbejde i. København skal være en "både-og-by". En by, hvor man både kan have et udfordrende arbejdsliv og leve et trygt familieliv. En by, der både rummer hektisk storbystemning og masser af blå og grønne oaser til at puste ud i. En by med plads til både vækst og til bæredygtighed.

Den stigende trængsel på byens gader og de høje boligpriser er to af de konkrete udfordringer, vi vil tage fat på. Uden indgreb er der udsigt til en ond spiral, hvor de høje boligpriser i byen skaber flere pendlere og flere pendlere skaber mere trafik. Derfor er der brug for en løsning, der på den ene side bekæmper trængslen med trængselsafgifter og på den anden side forbedrer boligsituationen via opførelsen af billige boliger. Vi vil modarbejde den øgede ghettoisering og arbejde for at forbedre byens sammenhængskraft. Det skal ske ved at forny byens kvarterer, ved at garantere en folkeskole af høj kvalitet og ved at skabe flere blandede bydele, hvor man arbejder og bor side om side.

Vi har valgt at kalde Kommuneplanstrategien 2007 for "Den tænkende storby", fordi vi her opstiller de konkrete mål og prioriteringer, der skal sikre, at København i de kommende år vokser med omtanke. Kommuneplanstrategien er udarbejdet på baggrund af de input, som vi har modtaget fra borgerne på en lang række debat- og dialogarrangementer afholdt i løbet af 2007. I det videre arbejde med kommuneplanstrategien frem mod Kommuneplan 2009 vil vi fortsat invitere borgerne til at give deres besyv med. Vi håber, at københavnere vil hjælpe med til at udklække flere gode ideer til, hvordan vi sammen og med omtanke skaber en endnu mere nytænkende storby.

Ritt Bjerregaard
Overborgmester

Udover dette hæfte består kommuneplanstrategien af en fakta-publikation, der indeholder en sammenfatning af de analyser, der ligger til grund for udarbejdelsen af kommuneplanstrategien. Denne kan rekvireres ved henvendelse til Københavns Kommune på cbu@okf.kk.dk.

DEN TÆNKENDE STORBY

København skal være en tænkende storby, hvor nytænkning og omtanke går hånd i hånd. Vi skal skabe vækst og udvikling, der er funderet i den respekt for miljø og mennesker, som er Københavns stærkeste kort som international metropol.

København er i en rivende udvikling. Byen vokser og får hele tiden mere at byde på. Inden for de sidste 15 år er vi blevet 35.000 flere københavnere, og i løbet af de næste 15 kommer yderligere 45.000 til. Det svarer til, at hele Roskilde flytter til byen. Der er også blevet flere virksomheder, og alene i 2006 fik byen 6000 nye arbejdspladser. Samtidigt har de første etaper af Metroen og den nye Ringbane bundet byen tættere sammen, brokvartererne er blomstret op, og Amager Strandpark og Havnebadet på Islands Brygge har gjort natur, frisk luft og strandliv til nye ingredienser i byens liv.

Det går på mange måder rigtig godt i København, men byens vækst giver også nye udfordringer. Biltrafikken er steget gevaldigt. Det er blevet dyrt at bo i København. Der er tendenser til dannelse af ghettoer og enklaver, der kun beboes af mennesker med enten en bestemt indkomst eller en bestemt etnisk og social baggrund. Og inden for iværksætter og innovation halter København bagud i forhold til byer, vi normalt sammenligner os med.

Københavns udfordring er ikke bare at vokse, men at vokse på en intelligent måde. Vi skal skabe en by, der ikke bare er større, men også mere mangfoldig, mere dynamisk, mere bæredygtig og mere innovativ. Det kræver, at vi formår at skabe en tænkende storby, der er drevet af en sund blanding af omtanke og nytænkning, og hvor vi trækker på alle menneskelige ressourcer. Først og sidst skal København være en tænkende storby i den forstand, at alle har mulighed for at bidrage med ideer og tanker. Vi drømmer om at gøre København til den første storby i verden, der samtidig er én stor tænketank for nye ideer og måder at indrette sig i byen på.

Tænk!

I løbet af foråret har Københavns Kommune afholdt workshops, bådture og udstillinger om vigtige emner for fremtidens København. Københavnerne er blevet opfordret til at tænke højt, tænke stort og tænke fremad. Her er nogle af synspunkterne.

Tænk stort

En københavnner mener: "Til alle nejsigerne: Vær nu lidt åbne. Ikke alt nybyggeri er dårligt. Støt god arkitektur".

Tænk højt

En københavnner mener: "Flere højhuse, der er flotte skaber et spændende byliv. Mere offentlig transport som metro, tog og busser. Forbyd gerne privatbilen."

DE FIRE INDSATS- OMRÅDER

Tænk grønt DEN BÆREDYGTIGE BY

Vi skal arbejde for, at København bliver verdens miljømetropol og en international rollemodel for bæredygtig byudvikling. Vi skal begrænse energiforbruget og CO₂ udslippet. Vi skal skabe en tæt storby, der bruger mindre energi på transport. Vi skal udvikle bæredygtige bykvarterer og begrænse biltrafikken og udbygge den kollektive trafik.

Tænk mangfoldigt BYEN FOR ALLE

Vi skal sikre, at der findes boliger i alle prisklasser, og at København er en by med plads til alle - de unge, familierne og de gamle. Vi skal skabe bykvarterer, der blander boliger, erhverv og kultur, fordi variation skaber liv. Vi skal modvirke tendensen til dannelsen af ghettoer og enklaver, hvor der kun bor én slags mennesker. Vi skal skabe nye byrum med plads til liv og fællesskab.

Tænk blå BYEN NED TIL VANDET

Vi skal gøre København til en maritim by, der udnytter sin unikke placering ved vandet. Vi skal skabe flere boliger og flere havnebade langs havnen. Vi skal udnytte det blå element til at skabe spændende bykvarterer og flere rekreative muligheder – lige fra pulserende byliv til promenader med fred og ro.

Tænk nyt DEN DYNAMISKE BY

Vi skal sikre, at fremtidens København bliver en international vidensby. Vi skal styrke rammerne for forskning og iværksætteri og sikre en bedre synergi mellem vidensmiljøer og erhvervsliv. Vi skal tiltrække flere internationale studerende og flere vidensmedarbejdere. Vi skal trække flere udenlandske investeringer til byen via en klar international branding af København.

Tænk fremad

En københavner mener: "Jeg vil ønske, at der blev mere plads til det selvgroede, selvstyrende og det uformelle. Det giver en dejlig by. Fx Christiania og haveforeningerne på Amager."

Et godt råd fra en global guru:

Designeren Bruce Mau:
"København skal brande sig som et fyrtårn for bæredygtighed inden for videnskab og design".

Tænk grønt

DEN BÆREDYGTIGE BY

Vi arbejder for mindre
trængsel og færre køer

1996

2006

33
km/t

27
km/t

Trængslen stiger
i byens gader og
hastigheden falder

Vi arbejder for at udvikle et
miljøvurderings-
koncept

til bæredygtig byudvikling

Vi indfører
miljøzoner

der vil begrænse trafikken
miljøbelastning

DEN BÆREDYGTIGE BY

VERDENS MILJØMETROPOL

København skal være verdens miljømetropol. Byen har allerede markeret sig på miljøområdet ved at kombinere økonomisk vækst med et faldende energiforbrug, men det er kun første skridt på vejen mod København som international rollemodel i kampen mod klimaændringer.

Københavns Kommune har sat et ambitiøs mål om at reducere kommunens CO₂ udslip med 20% fra 2005 til 2015. Kommuneplan 09 skal være med til at vise, hvordan ambitionen kan indfries. Miljøsatsningen skal danne grundlag for en omfattende eksport af bæredygtige løsninger.

EN TÆT BY ER EN MERE BÆREDYGTIG BY

Københavns voksende trafik er en af de største syndebooker med hensyn til udledning af CO₂, men den stigende transportmængde kan begrænses ved at gøre afstanden fra hjem til arbejde kortere. En tættere by bruger mindre energi til transport og har et lavere CO₂ udslip.

Derfor er det vigtigt, at alle store arbejdspladser i fremtiden placeres i direkte nærhed til stationerne, så bilen ikke længere er nødvendig for at komme til og fra arbejde. Hvis dette gøres konsekvent i hele regionen de næste 30 år, har Miljøministeriet beregnet, at der spares 100.000 tons CO₂ pr. år. En tættere by skal samtidig være med til at skabe flere spændende byrum med plads til mennesker frem for biler.

Flere boliger i København

Jo længere ude i regionen de nye boliger bygges, des mere køres der i bil. I nye boliger i København har beboerne typisk et dagligt transportarbejde på 20 km – mens det er på ca. 35 km for beboere i nye boliger i Værløse og Taastrup.

Det daglige transportarbejde pr. person

20 km	København
30 km	Albertslund og Ballerup
35 km	Værløse og Taastrup

Kilde: Miljøministeriet

BÆREDYGTIGE BYKVARTERER

Også energiforbruget i byens huse skal bringes ned, da det bidrager væsentligt til byens samlede CO₂ udslip. Selvom energiforbruget i en tæt by som København er mindre end i mere åbne bebyggelser, er det nødvendigt, at begrænse energiforbruget i ejendomme og erhvervsbyggerier yderligere. Både gamle ejendomme og nybyggeri skal sænke energiforbruget. Byfornyelsen af Vesterbro viser eksempler på bykologiske løsninger i tæt ældre byggeri, og i Berlin og New York bygges allerede bæredygtige højhuse. København skal være på forkant på dette område. Der skal udpeges kvarterer med nye lavenergibebyggelser og udvikles en miljøpolitik for bæredygtige byudviklingsprojekter. Der bør afsøges nye muligheder for, hvordan affald håndteres i en tæt by. Det kan fx være i form af mindre nærmiljøgenbrugsstationer.

MINDRE TRAFIK – BEDRE TRANSPORT

I 2025 vil der være 30-40% mere biltrafik i København, hvis der ikke sker noget markant. Hvis der ikke sikres mere metro, bedre forhold for cyklisterne og nye innovative trafikløsninger, vil byen drukne i biltrafik og luftforurening.

Derfor skal transporten flyttes fra bil til metro og cykel. København skal fortsætte med at flytte parkering fra gader og pladser. Forholdene for gående og cyklister skal forbedres. Det kollektive transportsystem skal understøttes og forbedres. Trængslen på byens vejnet skal begrænses via trængselsafgifter og skrapere parkeringsnormer. Målet er at sænke både luft- og støjforureningen.

Trafikken er en af de store udfordringer for CO₂ målene

Trafikken er en af de største udfordringer, hvis vi skal begrænse byens CO₂ udslip. I 2025 vil der hvis der ikke bliver gjort noget – være 30-40% mere biltrafik i København, og trafikens andel af CO₂ udslippet stiger.

MÅL OG INITIATIVER

i Kommuneplan 09

MILJØVURDERINGSKONCEPT

– der kan bruges til bæredygtighedstjek af miljøindsatsen i de store byudviklingsprojekter, ud fra en helhedsbetragtning af den samlede miljøscore.

STRATEGI FOR EN TÆTTERE BY

– der sikrer plads til nye arbejdspladser og flere erhvervslokaliseringsmuligheder i de stationsnære områder og en byrumsplan for Cityringens metrostationer og andre stationer.

HØJHUSSTRATEGI

– retningslinier for et København i højden.

NYE PARKERINGSNORMER

– der sikrer en begrænsning af biltrafikken via færre parkeringsmuligheder i byen og nye parkeringsnormer for nybyggeri.

NY VEJNETSPLAN

– revidering af den overordnede trafikale afvikling; herunder hvilke trafikformer der prioriteres på forskellige gader.

NYE TOGFORBINDELSER

– arealreservationer til togforbindelserne på Sjælland.

GRØNNE CYKEL- OG GANGRUTER

– retningslinjer for nye grønne cykel- og gangstier.

NYE LAVENERGIOMRÅDER

– udpegning af områder til lavenergibebyggelse.

På Valby Skole er der etableret solceller. Initiativet er en del af Solar City Copenhagen projektet, som arbejder for, at København bliver udviklings- og demonstrationsområde for solenergianlæg og energioptimeret byggeri. Billedet viser solceller på Vesterbro.

Følgende initiativer er blandt dem, der allerede er igangsat eller vedtaget for at sikre, at byen er bæredygtig:

- Vedtagelse af metroens 4. etape – metrocityringen.
- Prioriteringsplan for udbygningen af cykelruter, cykelparkering og grønne bølger.
- Trængselsprojektet – indføring af trængselsafgifter i København.
- Sikring af busfremkommeligheden og busdækningen - busplan 07 og 08.
- Agenda 21 plan, der formulerer en række mål for miljøet i byen.
- Et miljøudspil – Miljømetropolen 2015.
- Retningslinjer for miljø i byggeri og anlæg.
- Støjkortlægning af byens veje, baner og større virksomheder.
- Miljøzoner indføres.
- Ny spildevandsplan.
- Vandforsyningsplan, der sikrer rent drikkevand.

Jan Gehl, arkitekt, siger:

“Når der bygges boliger i fremtidens København skal vi klart markere, at så er der ikke plads til biler. Der skal kun være plads til en delebil. Erhverv skal ligge tæt på stationer og metro og skal ikke have p-pladser.”

Behov for eksperimenter

Der er behov for at igangsætte eksperimenter med nyt økologisk byggeri. Planloven er blevet revideret, så der kan stilles krav om at udlægge et område til lavenergibebyggelse. Det skal bruges i den fremtidige planlægning.

Tænk mangfoldigt **BYEN FOR ALLE**

Vi arbejder for flere boliger

3100

1997 - 2001

9400

2002 - 2006

16.400

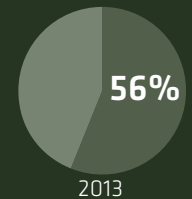
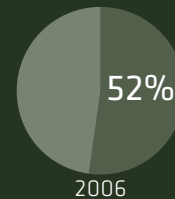
2007 - 2011

Vi indfører **5000**

billige boliger til
velfærdssamfundets
kernemedarbejdere

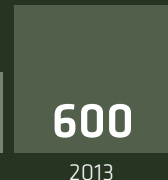
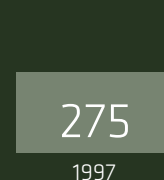
Vi arbejder for flere store boliger

Andel af boliger med 3 eller flere værelser

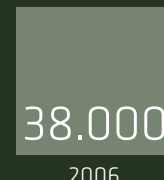
Vi arbejder for mere byliv på byens pladser

Antal af udeservering i Københavns Kommune

Vi arbejder for toilet og bad i boligerne

Antal boliger uden bad/toilet

BYEN FOR ALLE

BOLIGER I ALLE PRISKLASSER

Boligpriserne i København er steget markant i de seneste 10 år i takt med befolkningstilvæksten. Samtidigt er antallet af udlejningsboliger faldet, fordi mange lejeboliger med byfornyelsen er blevet omdannet til andelsboliger. Det er blevet vanskeligt at få bolig og hverdag til at hænge sammen i København, hvis man ikke har en høj indkomst. Derfor skal der bygges flere lejligheder, der er til at betale for fx politibetjenten eller sygeplejersken. Der skal bygges 5000 billige boliger.

BLANDEDE BYKVARTERER

En række byområder i København lider under at være blevet for ensartede. Kalvebod Brygge er fx domineret af erhverv, og Havnestad næsten udelukkende boliger. Der mangler nære indkøbsmuligheder og liv på gaden. I det gode kvarter er der både boliger og indkøbsmuligheder inden for en overskuelig afstand, samt børnepasnings- og fritidstilbud af høj kvalitet. Den forventede vækst i erhvervsbyggeriet skal bruges som løftestang til at bygge flere boliger, og nye bykvarterer skal have mindst 50% boliger. København skal desuden have en finmasket detailhandelsstruktur, brogaderne skal fastholdes som byens butiksstrøg, og der skal sikres butiksliv i de nye byudviklingsområder. Når der lokalplanlægges for nye byområder, beskrives hvilke behov der er for skoler, kultur,

idræt, sundhedsfaciliteter mv. i området. De indgår i den efterfølgende budgetprioritering.

GHETTODANNELSEN SKAL MODVIRKES

De seneste år er der opstået en koncentration af socialt svage beboere i de almene boligområder, samtidig med at de nye boligkvarterer ikke har fået den sociale bredde, som ellers kendetegner Københavns kvarterer. Der er tendenser til et mere splittet bysamfund med etniske og indkomstmæssigt betingede ghettoer.

Ghettoisering skal modarbejdes, fordi blandede bykvarterer er en forudsætning for at sikre byens sammenhængskraft. Der skal fortsat sættes på boligsociale projekter og på at øge beskæftigelsen i ghettoområderne. Endvidere er der fortsat behov for fokus på boliger for særligt udsatte grupper.

BYRUM MED LIV OG FÆLLESSKAB

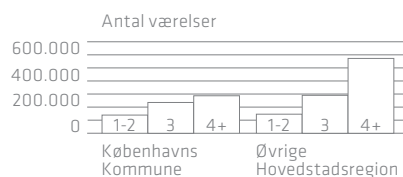
Fornyelsen af byen har også medført en privatisering af byens rum. Derfor skal der indtænkes et varieret udbud af offentlige byrum i udviklingsområderne, idet idræt og kultur indtænkes med samme selvfølghed som fx skoler og dagsinstitutioner. Der skal både være plads til larmende storbyliv, fristeder og stille oaser.

Privatiseringen af byens rum skal modvirkes med åbne og inviterende byrum for alle. Byens pladser skal være steder for kulturoplevelser, byliv og idræt. Særligt skal der være mere plads til idræt uden for hallerne i byens rum. For at nå disse mål, skal byens bygherrer tilskyndes til at investere i at forny byens pladser, når de bygger. Den samme udfordring gælder byens parker. De skal kunne bruges til både natur, kultur og idrætsaktiviteter. Det kræver nytænkning og sammentænkning af, hvordan byens parker, legepladser, grønne områder og pladser skal udvikles.

Brug for mere byfornyelse

Der er stadig et stort byfornyelsesbehov i København. Der er næsten 40.000 boliger uden eget bad og/eller toilet.

Fordeling af boliger efter størrelse 2005

Kilde: Danmarks Statistik

Anne Katrine Hornemann, arkitekt, siger:

"København skal gå foran og være inspirator i udviklingen af nye boligtyper – især boliger med fællesskab – og bidrage til eksperimenter."

MÅL OG INITIATIVER

i Kommuneplan 2009

STRATEGI FOR EN TÆTTERE BY

– der skal sikre tætte, levende og blandede byområder og pege på, hvor der er plads til flere boliger. Normer for både tæthed og friarealer skal revideres.

FLERE BILLIGE BOLIGER

– til familier med lav- og mellemindkomst.

FLERE NYE BOLIGFORMER

– til store husstande og seniorbofællesskaber – gerne i form af flere tætte rækkehusbebyggelser og nye storbylejligheder.

FORTSAT GHETTOINDSATS

– der sikrer bedre synergi mellem eksisterende indsats.

OMRÅDEFORNYELSE

– der skal udpeges nye bykvarterer til områdefornyelse.

DETAILHANDELSTRATEGI

– samlet revision, der styrker de eksisterende by- og bydelscentre, og sikrer plads til udvalgsvarebutikker på mere end 2000 m².

PLADSER OG PARKER

– skal nytænkes og fornyes. Kommuneplanen skal indeholde retningslinier, der støtter dette mål.

Porcelænsgrunden i Valby er omdannet fra industrigrund til et blandet byområde med boliger, skole, idræts- og kulturhuse. Mange af de gamle bygninger er genanvendt, fx til skole, og der er gjort plads til nye moderne familieboliger, ældreboliger m.m.

Følgende initiativer er blandt dem, der allerede er igangsat eller vedtaget for at sikre, at byen er for alle:

- “Billige boliger” projektet.
- Områdefornyelse i tre kvarterer.
- Helhedsorienteret byfornyelse i tre kvarterer.
- 15 boligsociale projekter i samarbejde med de almene boligorganisationer.
- Nye udlejningsmodeller og anvisningsregler for den almene boligsektor.
- Projekt Faglighed, der skal give byens skoler et fagligt løft.
- Integrationspolitik, der bla. sikrer, at beskæftigelsen stiger i ghettoområderne.
- Etablering af Streetmekka – et nytænkende anlæg til sports- og streetaktiviteter.
- En omfattende modernisering af kommunens botilbud til psykisk syge og handicappede.

Der bliver bygget flere boliger

Der er sket en vækst i nybyggede boliger – især de sidste 2 år: I 2006 blev der bygget ca. 3200 nye boliger og året før ca. 2700 boliger. Til sammenligning blev der kun bygget ca. 500 boliger årligt i 1998, 1999 og 2000.

En københavnner mener:

“Gader, pladser, hav – vores fælles områder – bør kvalificeres og ikke blot være en trafikalk junkzone. Livet skal leves også uden for bygningerne.”

Lars Olsen, Ugebrevet A4, siger:

“Københavns boligkvarterer er blevet delte – det giver især problemer i skolerne. Sammenhængskraften i byen falder fra hinanden, hvis ghetto-problemerne ikke løses.”

Tænk blåt BYEN NED TIL VANDET

Vi arbejder for flere
boliger ved vandet

Nybyggede
boliger

4300

2001 - 2006

7000

2007 - 2012

Der skal anlægges
3 nye havnebade

Vi arbejder for at sikre, at al
ny havnekaj i Nordhavn er

**offentlig
tilgængelig**

BYEN NED TIL VANDET

FRA INDUSTRIHAVN TIL LEVENDE BY

Industrien er forsvundet fra Københavns Havn og har efterladt et blåt frirum i hjertet af byen. Havnen har potentiale til at blive Københavns blå fælled til glæde og gavn for københavnere og byens besøgende, men mulighederne er langt fra realiserede endnu.

Øresundskysten, der strækker sig fra Nordhavn over havneløbet, videre over Refshaleøen og hele vejen ud til Amager Strandpark, tegner Københavns største byudviklingspotentiale. For hele området er der behov for en langsigtet byudviklingsstrategi, der sigter mod en bæredygtig udvikling, der forener blåt og grønt, og sikrer en levende by.

LIV LANGS VANDET

En række af de nye bykvarterer langs havneløbet er mere præget af bydød end byliv. Hele strækninger er dedikeret til domiciler, mens andre er præget af Privatskilte eller kæder, der lukker havnepromenaden af for besøgende.

Havnen skal være et levende sted, hvor man kan opleve teater og musik, hvor man kan dyrke idræt og slappe af, og hvor folk arbejder, lever og mødes. Der skal etableres boligområder med blandede boliger for almindelige københavnere tæt ved vandet. Det er en fortsat udfordring. Domicilbyggeri skal ikke længere have fortrinsret til havnekajen, og der skal bygges 12.500 nye boliger tæt ved vandet frem til 2013 – de fleste i Sydhavnen.

Vækst langs vandet

Der er i de seneste 10-15 år skabt mange nye arbejdspladser langs havnen. Bare i Søndre Frihavn 4000 arbejdspladser. Samlet set er der i dag tale om 11.000 nye arbejdspladser langs havneløbet.

BEDRE ADGANG TIL VANDET

De eksisterende trafikårer langs vandet er mange steder mere afskærmende end adgangsgivende. Der er en hel række trafikale barrierer mellem havnen og byens kvarterer, fx på Østerbro, Vesterbro og Refshaleøen. Det er en medvirkende årsag til, at en stor del af havneløbet er præget af tomme promenader og lukkede områder.

Det er alfa og omega for byudviklingspotentialet i Nordhavn og langs Øresundskysten, at de trafikale adgangsforhold forbedres. Der skal sikres bedre tilgængelighed til vandet og en bedre sammenhæng på langs og på tværs af havnen. Der er brug for løsninger, der overkommer de eksisterende trafikale barrierer, forbinder nye og eksisterende stisystemer og skaber let adgang til førhen lukkede områder. Men der er også brug for at indtænke vandet i bebyggelsesplanerne i de nye byudviklingsområder.

MERE AF DET HELE

København har 42 kilometer havnekaj - et maraton af vand. Selve havneløbets udstrækning gør, at der hverken kan eller skal skabes lige meget liv langs hele kajen. Forskellige strækninger har forskellige potentialer, og denne forskellighed skal dyrkes, så havnen kan tilbyde mere af det hele.

Der er og skal være plads til flere boliger langs havnen, plads til havnebade, plads til kulturliv og byliv, men også plads til promenader, hvor der kan spadseres i fred og ro. Intense lommer af byliv skal afløses af strækninger, hvor man kan nyde vandets ro midt i byens virak.

Københavns Kommune vil gå i dialog med aktørerne i Metropolzonen for at skabe mere liv langs Kalvebod Brygge. Erfaringerne herfra vil blive brugt i det videre arbejde med at skabe mere liv langs havnen.

Rigeligt med havnekaj

Der er 42 kilometer havnekaj i København! Meget af denne strækning er offentlig tilgængelig, men der er stor forskel i kvaliteten af byrummene og adgangsforholdene til vandet.

MÅL OG INITIATIVER

i Kommuneplan 09

LANGSIGTET BYUDVIKLING

– mål og retningslinier for Øresundskystens fremtidige udvikling, der fastlægger de overordnede principper for områdets udvikling.

TRAFIKSTRATEGI

– redegørelse for infrastrukturen langs Øresundskysten, herunder linieføring for evt. metro og havnetunnel.

LEVENDE NORDHAVN

– der skal sikres et langsigtet plangrundlag for udviklingen som giver nye boliger, for almindelige husstande tæt ved vandet, et bæredygtigt bymiljø og et mangfoldigt byliv.

LETTERE ADGANG TIL VANDET

– fra byens kvarterer, ved hjælp af en vurdering af hvor de trafikale barrierer kan overkommes.

BLÅ STRATEGI

– for promenader og stier ved og på tværs af havnen, der skal sikre et sammenhængende og varieret stiforløb og mere liv.

REKRATIVE MULIGHEDER

– nye retningslinjer der sikrer bedre udnyttelse af de rekreative potentialer og udfoldelsesmuligheder langs havneløbet.

Omdannelsen i Sydhavnen giver mange nye boliger i løbet af de næste 6 år. Det bliver et levende bykvarter med boliger lige ned til vandet. Der er ikke promenader langs hele havnekajen, men derimod et stiforløb med stier både langs vandet og igennem kvarteret.

Følgende initiativer er blandt dem, der allerede er igangsat eller vedtaget for at sikre byen ned til vandet:

- Amager Strandpark og en ny badeanstalt.
- Det maritime ungdomshus.
- Bryggebroen.
- Omdannelse af Havnegade.
- Foreningsfestivalen Kulturhavn.
- Islands Brygges kulturhus og Havneparken.
- Lystbådepladser, bl.a. ved Prøvestenen.
- Bådophaling for kajakker og kanoer mv.
- Havnebusser.

En københavnner mener:

"Det er vigtigt med plads til de kreative langs havnen."

Mange nye aktiviteter

Der er 22 lystbådehavne i København. Der er realiseret 70 nye lystbådepladser i Søndre Frihavn, 60 i Havnestaden og 100 i Sydhavnen. Lystfiskeri er tilladt 3 steder i havnen. Antallet af krydstogtpassagerer er steget med 132% fra 1998 til 2004.

En anden københavnner mener:

"Mere Islands Brygge i København!"

Vi arbejder for flere mennesker i byen

Befolknings
og arbejdsplads-
tætheden
pr. ha er

90

2006

95

2025

Vi arbejder for flere kreative arbejdspladser

Antal kreative
arbejdspladser

52.000

2006

55.500

2013

Vi indfører, at der bygges

150.000_{kvm}

til vidensmiljøer før 2013

Vi arbejder for at realisere mindst

10

bylivsinitiativer
i Metropolzonen

Tænk nyt **DEN DYNAMISKE BY**

DEN DYNAMISKE BY

EN ATTRAKTIV BY

København er Danmarks vækstmotor. 2/3 af de 86.000 nye jobs der er skabt i Danmark siden 1997, ligger i København, og 80% af landets vidensvirksomheder ligger i Hovedstadsregionen. Københavns udvikling er afgørende for hele Danmarks velfærd, men når det gælder økonomisk vækst, beskæftigelse og befolkningsvækst, kan København ikke måle sig med Oslo, Stockholm og Helsinki.

Der skal sættes bredt på at styrke Københavns konkurrenceevne, og byen skal gøres mere attraktiv. Derfor skal der iværksættes markante byudviklingsinitiativer i Metropolzonen og Indre By, så Københavns centrum bliver et stærkt bud på det 21. århundredes København. Med en nytænkende, bæredygtig arkitektur og en progressiv arkitekturpolitik, skal der skabes et billede af København som en international storby med helt særlige kvaliteter.

ET UNIVERSITET I VERDENSKLASSE

Det er afgørende for Københavns konkurrencedygtighed at have et universitetsmiljø i verdensklasse. Københavns universitetsmiljøer skal derfor sikres bedre udviklingsmuligheder, bedre faciliteter og bedre boligmuligheder for udenlandske studerende og forskere, så det bliver mere attraktivt at flytte til København for at studere og forske.

Københavns Universitet flytter ud fra Indre By og etablerer sig i campusområder på brokvartererne og Amager. I Indre By er

Tænk højt!

"Højhuse tiltrækker virksomheder, bringer indtægter til byen og er med til at bringe byen på niveau med andre storbyer."

Peter Winther, Sadolin & Albæk,

International Vidensby

Københavns Kommune nedsatte i maj 2006 en tænketank for internationalisering og erhvervsudvikling med prorektor Lykke Friis fra Københavns Universitet som formand. Se resultatet på: www.kk.dk.

Mange kreative i København

De kreative arbejdspladser udgør 52.000 af byens 332.000 arbejdspladser. Der er skabt 17.000 nye kreative arbejdspladser de sidste 10 år.

det vigtigt, at de bygninger der fraflyttes, fremover kan bruges til offentlige funktioner og boliger. De nye campusområder har potentiale til at blive nye vidensmiljøer og hotpots for byliv. Det er vigtigt, at de nye campusområder ikke bliver lukkede områder, men derimod bidrager til bydelenes liv. Derfor er det vigtigt også at sikre plads til andre uddannelsesmiljøer i forbindelse med byens omdannelse og udvikling.

BEDRE FORHOLD FOR IVÆRKSÆTTERE

Det er svært at finde en billig bolig i København – det gælder også for virksomheder. Der mangler både kontorlejemål og kreative vækstmiljøer, hvor nystartede virksomheder kan udfolde sig i deres første år.

Iværksættere og kreative vækstmiljøer skal integreres bedre i byen. Det skal ske ved at forsøge at gøre plads til erhvervslivet i udsatte boligområder og skabe større fleksibilitet i eksisterende byområder som fx ældre erhvervsområder. Samtidigt skal det vurderes, hvilke erhvervsområder der skal vedblive at være rene erhvervsområder, så der også er plads til de små erhverv, der ikke kan sameksistere med boliger.

INTERNATIONAL BRANDING AF KØBENHAVN

I kapløbet om at tiltrække internationale hovedkvarterer har København i de seneste år ligget forholdsvis højt placeret. Men København mangler en klar profil på den internationale scene. Byen har brug for en klar international branding, der er målrettet internationale virksomheder. Det gælder især en klar branding af den særlige københavneridentitet, københavnerlivet og vores cykelkultur. København er en af de storbyer i verden, der har den bedste livskvalitet, og det budskab skal spredes internationalt.

MÅL OG INITIATIVER

i Kommuneplan 09

RAMMER FOR NYE CAMPUSOMRÅDER

– der sikrer, at der bliver blandede, levende bykvarterer med bedre byrum, flere boliger i Indre By og bedre synergi med erhvervslivet.

ERHVERVSINTEGRATION

– der sikrer nye erhvervs muligheder og tilføjer nye funktioner i de udsatte boligområder, og områder som Urbanplanen og Tingbjerg.

UDREDNING AF ERHVERVSOMRÅDER

– der skal sikre, at nogle arealer fastholdes som rene erhvervsområder og andre får større fleksibilitet i rammerne.

EVALUERING AF DE KREATIVE ZONER

– der vurderer effekten af kommuneplan 2005's 8 kreative zoner og hvilke initiativer, der er behov for fremover.

GOD ARKITEKTUR

– eksempler på god bæredygtig arkitektur udarbejdet i dialog med byens arkitektmiljø og bygherrer, samt en udpegning af byens kulturmiljøer.

METROPOLZONEN

– realisering af 10 bylivsinitiativer i Metropolzonen på baggrund af et samarbejde mellem Københavns Kommune og byens investorer.

I Kommuneplan 2005 blev der udpeget 8 kreative zoner, der skulle sikre bedre muligheder for de kreative i udvalgte områder i byen. Rentemestervej i Nordvest er et af disse områder. I Kommuneplan 09 skal det vurderes hvilke områder og initiativer, der skal fastholdes.

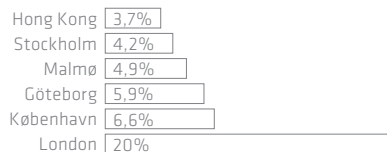
Følgende initiativer er blandt dem, der allerede er igangsat eller vedtaget for at sikre, at byen er dynamisk:

- Tænk tank for internationalisering og erhvervsudvikling.
- Metropolzoneprojektet, der sætter fokus på dele af citys udviklingspotentialer.
- Et projekt for Indre Bys udvikling, der giver flere pladser et løft og fjerner p-pladser.
- International brandingstrategi der skal sikre en bedre profilering af København.
- OECD-projekt i samarbejde med Hovedstadsregionen, der skal afdække, hvordan Københavns potentialer kan udnyttes bedre.
- Projekt "En indgang for erhvervslivet", som skal gøre det nemmere at være iværksætter og drive virksomhed i København.
- Projekt "Gang i København", som skal bane vejen for flere events på byens pladser og torve.
- Udvikling af "Den hvide kødby som kreativ & gastronomisk bydel".

Mange højtuddannede – få udenlandske

Ud af 42.000 københavnere med en lang uddannelse har 11 % en udenlandsk baggrund – denne andel har været faldende de senere år. Der er dog vækst i andelen af udenlandske studerende i København. København har 68.300 studerende – faktisk halvdelen af landets studerende.

Procent kreativ arbejdsstyrke

Kilde: Kontrapunkt 2003

Mangel på erhvervslokaler

Der er kun 7% ledige erhvervslokaler i byen – i city kun 4%. Nye erhverv forsøges indpasset i blandede byområder og i de kreative zoner, som er ældre erhvervsområder.

KOMMUNEPLAN 2009

KOMPLET REVISION AF KOMMUNEPLANEN

Med Kommuneplanstrategi 2007 vedtages det, at der skal ske en komplet revision af kommuneplanen. Kommuneplan 2009 skal dermed indeholde en fuldstændig revision af både hovedstrukturen og rammerne for lokalplanlægningen.

KOMMUNEPLAN 2009 SKAL INDEHOLDE RETNINGSLINJER FOR FØLGENDE EMNER:

- Udlægning af arealer til byzone.
- Beliggenhed af områder til forskellige byformål (boliger, erhverv, offentlige institutioner, mv.).
- Den kommende detailhandelstruktur.
- Beliggenhed af trafik anlæg, tekniske anlæg, særligt forurenende virksomheder, herunder VVM pligtige anlæg.
- Sikring af at støjbelastende arealer ikke udlægges til støjfølsom anvendelse.
- Beliggenhed af arealer til fritidsformål, kolonihaver og rekreative områder.
- Beliggenhed af skovrejsningsområder, lavbundsarealer, naturbeskyttelsesinteresser.
- Sikring af kulturhistoriske og landskabelige bevaringsværdier og beliggenhed af disse.
- Sikring af geologiske bevaringsværdier.
- Anvendelsen af vandløb, søer og kystvande og arealanvendelsen i kystnærhedszonen.

KOORDINERING I HOVEDSTADSREGIONEN

Københavns Kommuneplan 2009 skal desuden være i overensstemmelse med Landsplandirektivet for Hovedstadsområdet – Fingerplan 2007. Det betyder bl.a., at byudvikling af regional betydning skal koordineres med udbygning af hovedstadsområdets overordnede infrastruktur med særlig hensyn tagen til den kollektive trafikale betjening. Det betyder også, at Kommuneplan 2009 skal sikre arealreservationer til fremtidig trafikal infrastruktur af betydning for regionens udvikling. Endeligt forventes Region Hovedstaden at vedtage en regional udviklingsplan i 2008. Den kommende kommuneplan skal være i overensstemmelse med denne.

MILJØVURDERING

Derudover er der sket nogle lovgivningsmæssige ændringer på miljøområdet, der betyder, at der nu skal foretages en miljøvurdering af kommuneplanen. I arbejdet med Kommuneplan 2005 blev der foretaget et pilotarbejde med miljøvurdering på denne type plan. Erfaringer derfra vil danne grundlag for miljøvurderingen af Kommuneplan 2009.

KOMMUNEPLAN- STRATEGIEN

KVARTER FOR KVARTER

KØBENHAVNS UNIVERSITET

- Campusstrategi for etablering af et universitet i verdensklasse inden for naturvidenskab, medico og sundhed.
- Campusplanlægning for bedre synergi mellem universitet og erhvervslivet.
- Fornyelse af Fælledparken.

ØRESUNDSKYSTEN

- Strategi for byudvikling langs Øresundskysten baseret på trafikale og økonomiske vurderinger.
- Redegørelse for sammenhængen mellem forskellige byudviklingsscenarier og den trafikale infrastruktur i området.

ØSTERBRO

- Planlægning af billige boliger på Beauvaisgrunden, og på Østre Gasværksgrunden.
- Planlægning af 3 nye metrostationer og planlægning af vej/tunnel til Nordhavn.

NORD-VEST OG NØRREBRO

- Vurdering af de kreative zoner og de kreative vækstmiljøers udvikling.
- Områdefornyelse i Mimergadekvarteret og Haraldsgadekvarteret.
- Plan for områderne omkring de kommende metrostationer ved Vibenhush Runddel og i Haraldsgadekvarteret.
- Fokus på de almene boligområder og andre udsatte områder og vurdering af fortætningsmulighederne.

CITY

- Sikre plangrundlaget for udviklingen af Metropolzonen.
- Flere boliger i Indre By og nye internationale studiefunktioner.
- Sikre en mere attraktiv og levende havnefront.
- Bedre tilgængelighed langs og på tværs af havnen.
- Planlægning af 3 nye metrostationer.

NORDHAVN

- Langsigtet plangrundlag for byudviklingen, der sikrer en bæredygtig bydel, hvor miljø prioriteres højt, hvor der sikres boliger ved vandet til almindelige københavnere, et højklasset kollektiv trafiksystem og gode rammer for byliv og bystrande.
- Placering af fremtidig krydstogtsterminal og containerterminal.
- Jorddepot/opfyldning af havnebassin.

NORDØSTAMAGER

- Helhedsplan for området — herunder en trafikplan, en udviklingsstrategi og en vurdering af, hvorvidt den kreative zone i kvarteret skal fastholdes.

BRØNSHØJ – HUSUM

- Vurdering af potentialet i at føre metroen til Gladsaxe.
- Fokus på de almene boligområder og andre udsatte områder og vurdering af fortætningsmulighederne.

ØRESTAD NORD & ISLANDS BRYGGE

- Campusplanlægning med fokus på et forbedret vidensmiljø for humaniora, kommunikation og IT.
- Campusstrategi til fastholdelse af IT og iværksættermiljøer i området.
- Flere attraktive byrum og fokus på sammenhæng med Urbanplanen.

VALBY

- Omdannelse af området omkring Gl. Køge Landevej til et blandet kvarter med boliger, erhverv og detailhandel.
- Planlægning for billige boliger ved Valby Idrætspark og Torveporten.
- Fortætningsstrategi, plangrundlag og bedre ramme for de kreative erhverv omkring Ny Ellebjerg station.
- Fokus på de almene boligområder og andre udsatte områder og vurdering af fortætningsmulighederne.

VESTERBRO

- Carlsberg-området som bæredygtigt, levende, og dynamisk bykvarter med boliger, erhverv og kultur.
- Planlægning for ny metrostation og fornyelse af Enghave station.

SYDHAVN

- Fortsat byomdannelse i Sydhavnen.
- Infrastrukturel og kulturel sammenhæng med Kgs. Enghave.
- Vandet som et rekreativt strøg – etablering af en bolig- og fritidshavn.

VANLØSE

- Understøttelse af helhedsplanlægningen omkring Vanløse bymidte.
- Vurdering af de kreative zoner og de kreative vækstmiljøers udvikling.

© Københavns Kommune
Økonomiforvaltningen
Center for Byudvikling
December 2007

Koncept og layout:
2+1 Idébureau

Fotos:
Per Wessel
Ty Stange
Jan Kofod Winther
3x Nielsen
Center for Bydesign
Center for Byudvikling

DEN TÆNKENDE STORBY

København skal være en tænkende storby, hvor nytænkning og omtanke går hånd i hånd. Vi skal skabe vækst og udvikling, der er funderet i den respekt for miljø og mennesker, som er Københavns stærkeste kort som international metropol.

Det er hovedbudskabet i denne kommuneplanstrategi, der præsenterer de mål og initiativer, som vil være bærende i de kommende års udvikling af København.

Kommuneplanstrategien er vedtaget af Københavns Borgerrepræsentation den 13. december 2007 og er i offentlig høring fra den 18. januar til den 14. marts 2008. I den periode afholdes en stor offentlig debat, hvor alle har mulighed for at bidrage med kommentarer og forslag. Herefter vurderer Borgerrepræsentationen, om der skal foretages justeringer i strategien.

KØBENHAVNS KOMMUNE

Økonomiforvaltningen
Center for Byudvikling

Rådhuset
1599 København V
Telefon 3366 2800
www.kk.dk/dentaenkendestorby

ISBN 978-87-91916-04-5

